

Askelmerkkejä kiertotalouteen Keski-Suomessa

Tässä dokumentissa on ehdotuksia toimenpiteistä, joilla kiertotaloussiirtymää saadaan vauhditettua Keski-Suomessa vuoteen 2030 mennessä. Askelmerkit on koottu Kiertokylät Keski-Suomessa -projektissa.

Euroopan unionin osarahoittaman projektin toteuttivat Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Keski-Suomen liitto vuosina 2024-2026.

Elinvoimakeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Kiertotaloustoiminnan
hyödyt esiin**

**Kiertotalous
hankinnoissa**

**Materiaalikiertojen
tehostaminen**

Koordinaatio

Strategiat

Kiertotalouden hyödyt esiin

Kiertotalouden hyödyt esiin

Kiertotalouden taloudellisen arvon laskeminen

Konkretisoidaan paremmin kiertotalouden arvoa liiketoiminnalle ja taloudellisia hyötyjä. Tämän esiin tuominen vaikuttaa tehokkaasti päätöksiin muuttaa totuttuja toimintatapoja. Taloudellinen arvo toimii kannustimena kiertotaloussiirtymään varsinkin taloudellisesti epävarmoina aikoina.

Arvo varautumiselle, resilienssille, huoltovarmuudelle ja elinvoimalle

Kiertotaloudella on muitakin positiivisia vaikutuksia kuin suora taloudellinen hyöty. Tuodaan esille myös näitä arvoja. Varautumisen, resilienssin ja huoltovarmuuden teemoihin ohjataan myös kehittämisrahoitusta lähivuosina.

Tieto päätöksentekoa varten

Toiminnan muuttamiseksi ja strategisten tavoitteiden asettamiseksi tarvitaan nykytilannetta enemmän erilaista dataa ja tietoa kiertotalouden hyödyistä. Dokumentointia, ja tiedon keruuta tarvitaan sekä kunnissa että yrityksissä.

Tapausesimerkit onnistumisista

Konkretisoidaan, mitä kaikkea kiertotalous tarkoittaa. Menestystarinoita ja hyviä esimerkkejä tarvitaan, koska ne auttavat hahmottamaan asiaa paremmin. Tapausesimerkkien avulla saadaan erilaisia toimijoita samaistumaan kiertotalouden toteuttajiksi.

Kiertotalous hankinnoissa

Kiertotalous hankinnoissa

Markkinavuoropuhelun kehittäminen ja uudistaminen

Lisätään avointa vuoropuhelua, jossa voidaan avata kiertotaloutta tukevia hankintakriteerejä. Tehdään tiivistä yhteistyötä julkisten toimijoiden ja yritysten kesken.

Veturien vaikutus alihankintaketjuihin

Jaetaan kiertotalousosaamista suuremmilta yrityksiltä alihankintaketjuille. Muistetaan, että kiertotaloutta edistävä toiminta ja hankinnat voidaan huomioida myös yrityksen vastuullisuusraportoinnissa.

Kiertotaloutta tukevien hankintakriteerien soveltaminen ja kehittäminen

Sovelletaan olemassa olevia kriteeristöjä ja pisteytysmalleja ja otetaan niitä laajasti käyttöön. Edetään yksittäisistä kokeiluista systemaattisempaan toimintatapaan, esimerkiksi kuntien hankinnoissa.

Hankintaosaamisen kehittäminen ja kokemusten jakaminen

Kehitetään hankintaosaamista, tehdään yhteistyötä ja jaetaan kokemuksia mm. siitä miten hankintaprosessia pitää muuttaa tai hankintoihin varata aikaa.

Materiaalikiertojen tehostaminen

Materiaalikiertojen tehostaminen

Maamassojen hyödyntäminen

Kehitetään maamassojen uudelleenkäytön edellytyksiä kartoittamalla syntyvien massojen määriä, laatua ja sopivia varastointipaikkoja Keski-Suomessa.

Purkumateriaalien uudelleenkäytön ratkaisut

Tehdään yhteistyötä purkumateriaalien uudelleenkäytön edistämiseksi. Viestitään avoimesti tulevista purku-urakoista ja talteen otettavista materiaaleista.

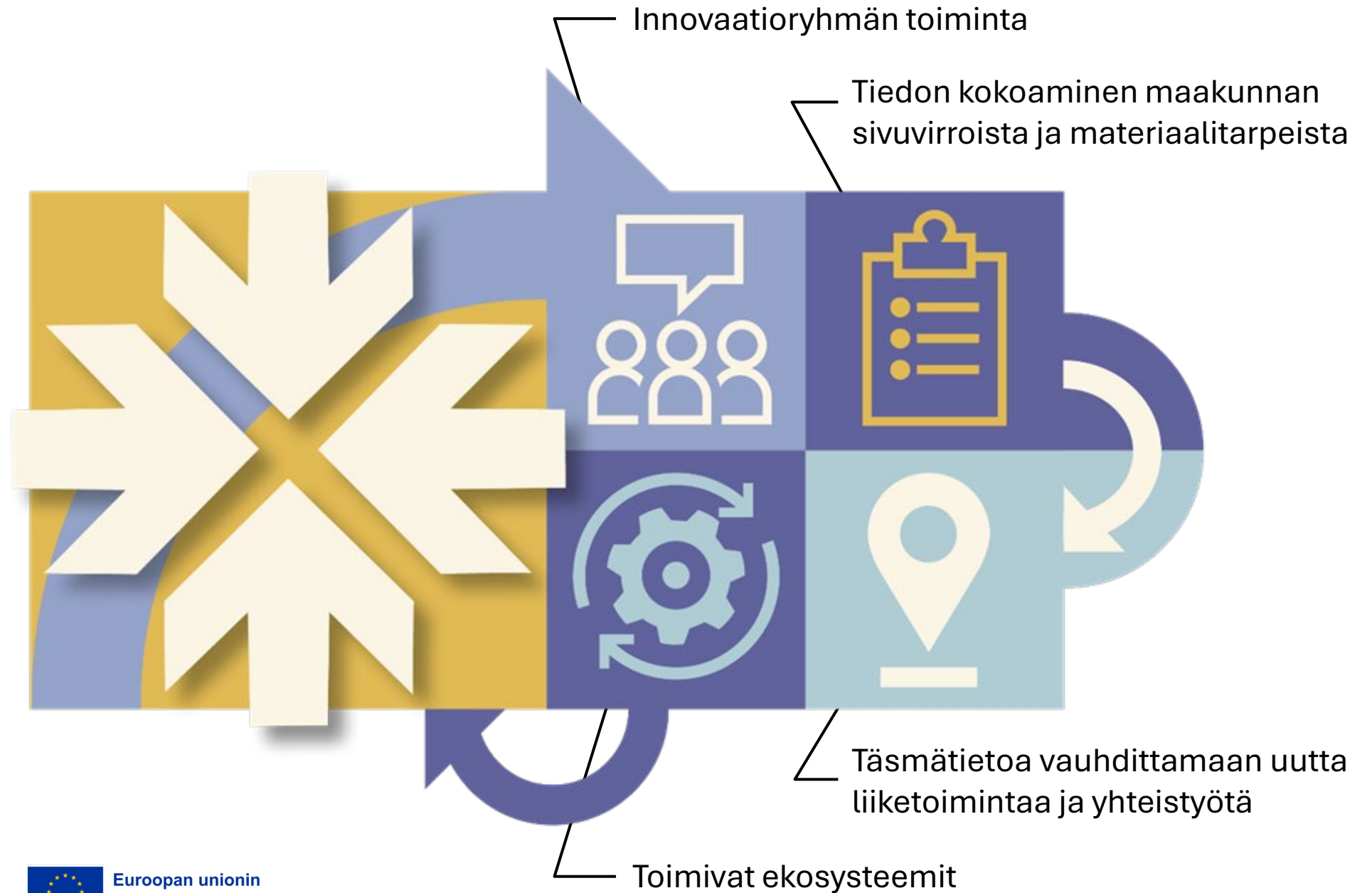
Sivuvirtojen käytön kannattavuus ja liiketoimintapotentiali

Hankitaan lisää tietoa siitä, onko materiaalien uudelleenkäyttö missäkin tilanteessa taloudellisesti kannattavampaa kuin neitseellisen raaka-aineen käyttö. Tarkastellaan asiaa myös alueellisen elinvoiman ja huoltovarmuuden näkökulmista.

Yhteistyö kuntien ja yritysten välillä.

Kerätään tietoa kunnissa ja yrityksissä syntyvistä sivuvirroista, jolloin voidaan hahmottaa niiden hyödyntämisen mahdollisuuksia paremmin. Kehitetään yhteistyötä myös yli kuntarajojen.

Koordinaatio

Koordinaatio

Innovaatioryhmän toiminta

Perustetaan kiertotalouden innovaatioryhmä, joka kokoaa eri toimijat keskustelemaan säännöllisesti yhteistyömahdollisuuksista, tutkimustiedosta, yritystoiminnasta ja liiketoimintamahdollisuuksista.

Tiedon kokoaminen maakunnan sivuvirroista ja materiaalitarpeista

Koordinoidaan tiedon keräämistä ja jakamista. Laajennetaan olemassa olevia verkostoja.

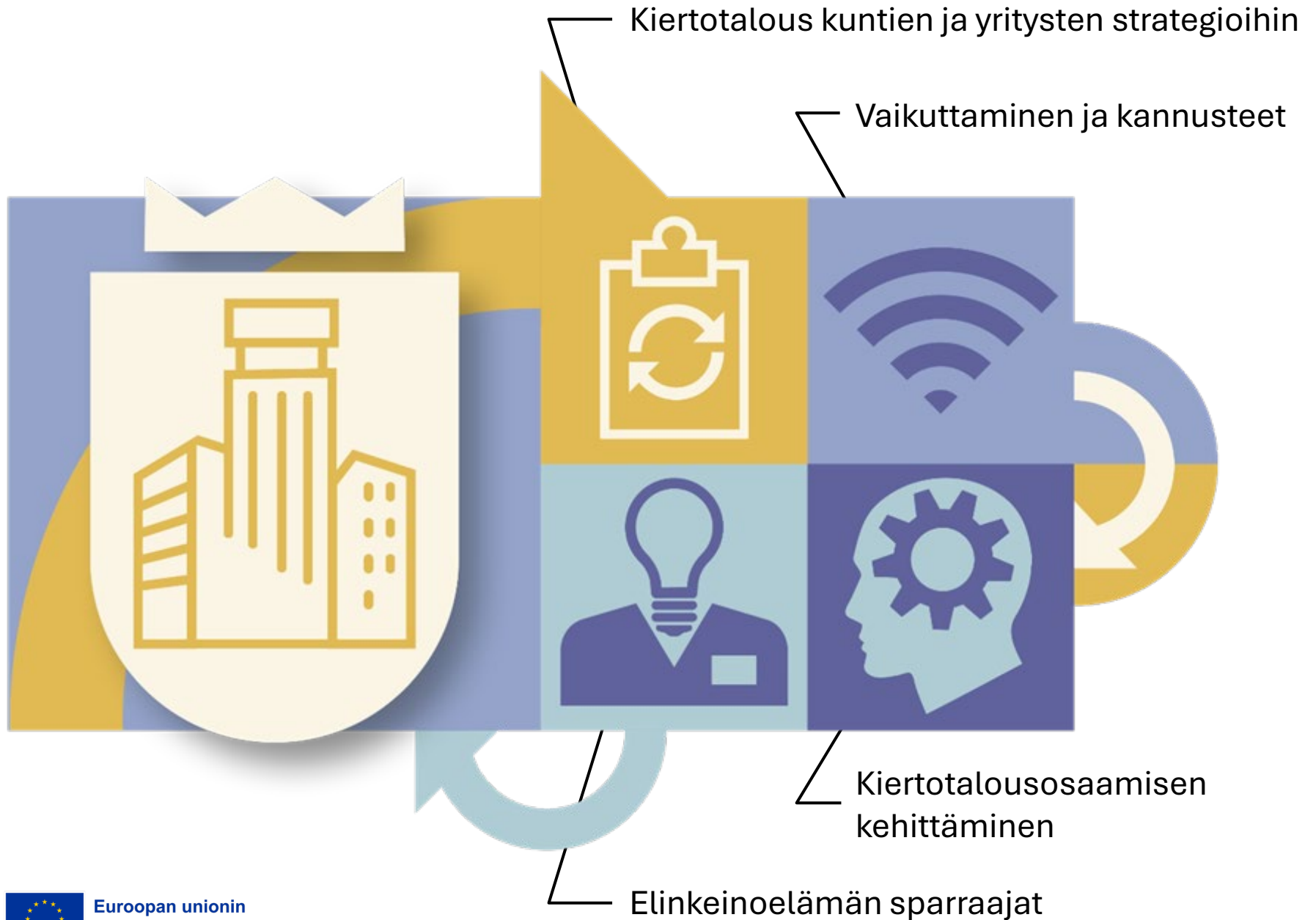
Täsmätietoa vauhdittamaan uutta liiketoimintaa ja yhteistyötä

Tuotetaan tietoa, joka tukee kiertotalouden toteuttamista ja vauhdittaa uuden yhteistyön ja liiketoiminnan syntymistä. Tarvitaan tietoa tutkimuksesta ja hyviä tapausesimerkkejä.

Toimivat ekosysteemit

Kerätään kiertotalouden ympärille yritysten, kuntien, tutkimusorganisaatioiden ja käyttäjien yhteisö, jotta tietoa, resursseja ja osaamista voidaan hyödyntää viisaasti kiertotaloussiirtymän edistämiseen.

Strategiat

Koordinaatio

Kiertotalous kuntien ja yritysten strategioihin

Kirjataan kiertotalous erilaisiin toimintaa ohjaaviin dokumentteihin kunnissa ja yrityksissä.

Vaikuttaminen ja kannusteet

Kehitetään paikallisia kannustimia esim. lupamaksuhelpotuksia, jotka ohjaavat yrityksiä kiertotaloutta edistävään toimintaan.

Kiertotalousosaamisen kehittäminen

Syvennetään edelleen osaamista kiertotalouden liiketoimintamalleista ja –potentiaalista ja lisätään ymmärrystä direktiivien ja lainsäädännön soveltamisesta omaan toimintaan. Parannetaan hankintaosaamista sekä kykyä rakentaa ja ylläpitää verkostoja.

Elinkeinoelämän sparraajat

Pyritään vaikuttamaan valtakunnallisen ja EU-tason lainsäädännön kehittämiseen esim. välittämällä alueellisia kokemuksia ministeriöille ja työryhmille.